

Til høringsinstanser (se vedlagt liste)

Høring - forslag til endringer i forskrift om forbud mot betalingsformidling for pengespill uten norsk tillatelse

1. Innledning

Lotteritilsynet sender med dette på høring forslag til endringer i forskrift om forbud mot betalingsformidling for pengespill som ikke har norsk tillatelse (FOR-2010-02-19-184).

Betalingsformidlingsforbudet er et tiltak som ble satt i verk i 2010 for å bidra til å redusere tilgangen på pengespill på nett fra utenlandske pengespillselskap.

Lotteritilsynet viser til Meld.St.12 (2016 - 2017) «Alt å vinne – Ein ansvarleg og aktiv pengespelpolitikk» og vedtak i Stortinget 2. mai 2017. I stortingsmeldingen punkt 13.2 konkluderer Kulturdepartementet med at «Departementet vil sende på høyring forslag om regelverkssendringar som kan gjere forbudet mot betalingsformidling meir effektivt». Lotteritilsynet har fått i oppdrag av Kulturdepartementet å lage forslag til endringer i forskriften og å gjennomføre høringen.

Kulturdepartementets vurdering av betalingsformidlingsforbudet i stortingsmeldingen var bl.a. at «ein bør vurdere å endre det gjeldande regelverket for å styrkje forbudet, og at regelverket bør effektiviserast gjennom tiltak for å avgrense bruken av tredjepartsløysingar», og vidare at mulige tiltak er «å gi Lotteritilsynet heimel for å gi pålegg om å avvise transaksjonar ved bruk av bestemte tredjepartsselskap som blir nytta i samband med betalingstransaksjonar som er relaterte til pengespel».

Lotteritilsynets viktigste forslag til endringer er:

- Tydeliggjøre at dette er et generelt forbud om at foretak som yter betalingstjenester i Norge skal stanse alle betalingstransaksjoner som er knyttet til pengespill som ikke har tillatelse i Norge.
- Presisere i § 4 at Lotteritilsynet har hjemmel til å vedta å avvise betalingstransaksjoner til og fra foretak som gjennomfører betalingstransaksjoner på vegne av pengespillselskap og ikke bare betalingstransaksjoner direkte til og fra pengespillselskap.
- Utvide § 4 fra at Lotteritilsynet kan fatte vedtak om å avvise betalingstransaksjoner i forbindelse med pengespill identifisert med *kontonumre*, til i tillegg vedtak identifisert med *navn* på pengespillselskap eller andre foretak som gjennomfører betalingstransaksjoner på vegne av pengespillselskap.
- Ny § 5 om opplysningsplikt for banker og andre foretak som yter betalingstjenester i Norge til Lotteritilsynet. Opplysningsplikten skal omfatte opplysninger om nye kontonumre knyttet til Lotteritilsynets vedtak og opplysninger om transaksjoner bankene har stanset fra foretak som gjennomfører betaling knyttet til pengespill som ikke har tillatelse i Norge.

Vi ber høringsinstansene spesielt om innspill til følgende:

- Gir forskriften tilstrekkelig informasjon om at forbudet gjelder generelt. Med dette mener vi at bankene plikter å følge opp forbudet på eget initiativ for å stanse både betalingstransaksjoner til og fra pengespillselskap som ikke har tillatelse i Norge og betalingstransaksjoner til og fra andre foretak som formidler betalingstransaksjoner på vegne av pengespillselskaper som ikke har tillatelse i Norge?
- Gir forskriften tilstrekkelig informasjon om hva banker og andre foretak som yter betalingstjenester i Norge må gjøre for å oppfylle kravene i regelverket om forbudet mot betalingsformidling av pengespill som ikke har norsk tillatelse?

Dersom noe er uklart eller dere har spørsmål før dere sender hørings svar, ber vi om at dere tar kontakt med Lotteritilsynet ved seniorrådgiver Silje Sægrov Amble på e-postadresse ssg@lotteritilsynet.no eller telefonnummer 57 82 80 84.

Frist for å sende hørings svar til Lotteritilsynet er 15. august 2018.

Hørings svar sender dere til vår e-postadresse postmottak@lotteritilsynet.no eller per post til Lotteri- og stiftelsestilsynet, Postboks 800, 6805 Førde. Vi ber om at hørings svaret merkes med «Hørings svar referanse 18/02007-1».

Vi ber om at adressatene gir oss en tilbakemelding dersom dere mener det er andre som også burde være høringsinstans.

2. Bakgrunn for endringsforslaget og erfaring med gjeldende forskrift

I Norge er det bare Norsk Tipping og Norsk Rikstoto som har lov å tilby, markedsføre og formidle henholdsvis lotteri, pengespill og totalisatorspill (spill på hest) på internett.

Utenlandske pengespillselskap, f.eks. Betsson, Unibet, ComeOn og Guts, har ikke tillatelse i Norge og de har ikke lov å tilby, markedsføre eller formidle sine lotteri, pengespill (blant annet kasinospill og oddsspill) eller totalisatorspill på nett til nordmenn. De har heller ikke lov å formidle betaling av innskudd til og gevinst fra disse spillene til nordmenn eller å bruke betalingsformidlere til å formidle betaling av sine spill.

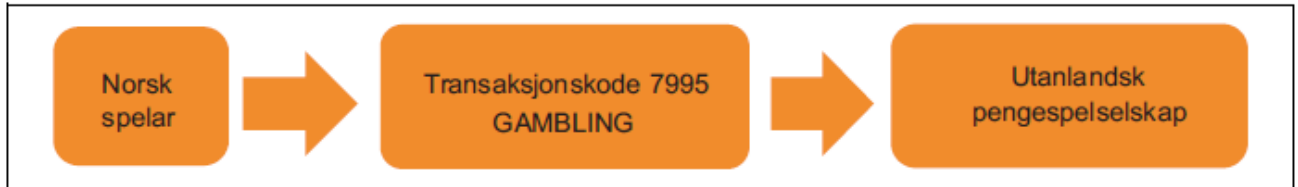
Betalingsformidlingsforbudet blir i hovedsak gjennomført ved at korttransaksjoner som er registrert med den internasjonale koden for pengespill MCC (Merchant Category Code) 7995, blir sperret av kortutstederen. Bankene har i dag system for å stanse korttransaksjoner på kode 7995 for pengespill slik kravet er i forskriften § 4 og forbudet fungerer derfor etter intensjonen for slike transaksjoner. Lotteritilsynet har gjennom testspill registrert at nordmenn ikke får gjort innskudd til flere utenlandske pengespillselskap på grunn av at innskuddet har blitt stanset av bankene som følge av bankenes system.

Etter gjeldende forskrift har Lotteritilsynet myndighet til å gi banker og andre finansinstitusjoner pålegg om å avvise transaksjoner til og fra bestemte kontonumre.

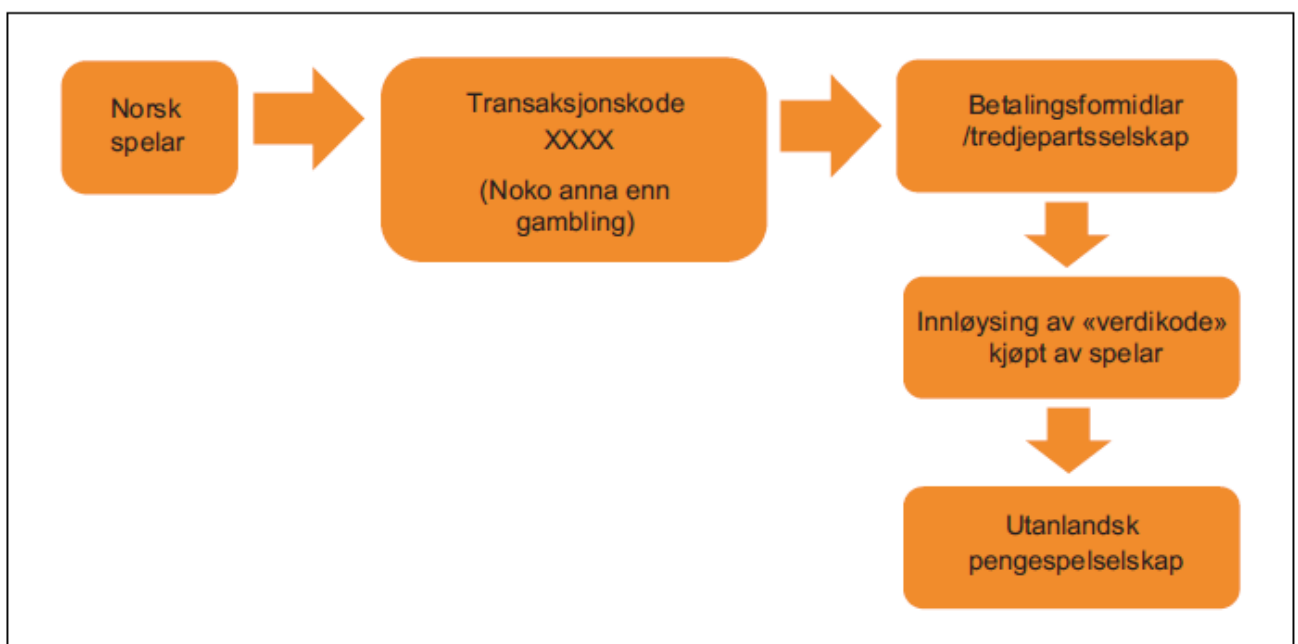
Før forbudet mot betalingsformidling trådte i kraft gikk innskudd til pengespillselskapene som henvender seg til nordmenn med betaling ved kort på MCC 7995 rett til pengespillselskapet. Etter forbudet begynte pengespillselskapene uten tillatelse i Norge å bruke betalingsformidlere som er registrert med andre koder enn pengespill og som derfor ikke blir avvist av norske banker. Disse betalingsformidlerne er integrert direkte på nettsiden til pengespillselskapet, slik at det for spilleren ser ut som en «sømløs» transaksjon, altså at pengene går rett til pengespillselskapet, og at uttak også går rett fra pengespillselskapet til spilleren.

Ved betaling som skjer gjennom f.eks. bankoverføring fra eller til et bestemt kontonummer, kan ikke betalingstransaksjonene identifiseres gjennom et brukerkodesystem, og betalingstransaksjonene må stanses på annen måte.

Figurene under illustrerer hvordan transaksjonene ble gjennomført før og hvordan de blir gjennomført etter betalingsformidlingsforbudet (figurene 13.1 og 13.2 fra stortingsmeldingen):

Figur 13.1 Betalingsformidling av bankkorttransaksjonar før betalingsformidlingsforbudet

Figur 13.2 Betalingsformidling med bankkorttransaksjonar etter betalingsformidlingsforbudet – omgåing via tredjepartsselskap

Lotteritilsynet har hatt tilgang til informasjon fra valutaregisteret siden november 2014 og har siden da prioritert arbeidet med betalingsformidlingsforbudet. Vi henter informasjon fra registeret om bestemte kontonumre som formidler betaling ved innskudd og gevinst til nordmenn. Vi kan også få annen nyttig informasjon om transaksjonsvolum på bestemte kontonumre og enkeltselskap. Informasjon som registeret ikke inneholder må vi finne på andre måter, bl.a. ved å innhente informasjon fra bankene og gjennom Lotteritilsynets testspill på nettpill hos utenlandske pengespillselskap.

Gjennom dette har Lotteritilsynet fått mer kunnskap om omfanget av transaksjoner i strid med forskriften. Når vi ser på transaksjonsvolumet i 2017, så viser tall fra valutaregisteret at det ble overført ca. 4,3 milliarder kroner til norske spillere. Det ble hver dag gjennomført mer enn 2000 transaksjoner. Lotteritilsynet har ikke annen informasjon om at dette er noe annet enn utbetaling av gevinster fra pengespill. I perioden juni, juli og august 2017 utgjorde denne type transaksjoner over 40 % av alle transaksjoner som ble sendt fra utlandet til privatpersoner i Norge.

Valutaregisteret gir ikke fullstendig informasjon om korttransaksjoner. Innskudd gjøres som regel ved korttransaksjon med f.eks. VISA kort eller Mastercard. Lotteritilsynet estimerer at det daglig gjennomføres mellom 30 000 - 40 000 transaksjoner av innskudd til utenlandske pengespillselskaper. Lotteritilsynet har utarbeidet et estimat for nettoomsætningen hos de uregulerte pengespillselskapene, og for 2017 er dette estimatet på mellom 1,8 - 2,2 milliarder kroner. Gjennom vårt arbeid har vi sett at en gjennomsnittlig utbetaling av gevinst fra pengespillselskapene ligger på rundt kr 5500. For innskudd har Lotteritilsynet data fra spørreundersøkelser som viser at et gjennomsnittlig innskudd til utenlandske pengespillselskap er på kr 500. Grunnen til at det er så stor variasjon på disse tallene er at de færreste kunder ber om et uttak etter sitt første spill, det er normalt å samle gevinster fra flere spill før det blir gjennomført en utbetaling til spillerens bankkonto.

Vårt inntrykk er at de fleste bankene følger opp forbudet ved å ha system for å stanse korttransaksjoner merket med MCC 7995 for pengespill og at Lotteritilsynets vedtak blir fulgt opp.

Dialogen vår med bankene har vist at bankene har fått større bevissthet om forbudet og størrelsen på transaksjonsvolumet. Flere banker har fulgt opp forbudet ved å undersøke nærmere transaksjoner de har grunn til å tro gjøres i forbindelse med pengespill. Videre har noen banker også avvist betalingstransaksjoner som de vet gjøres i forbindelse med pengespill. Noen banker har allerede en eller annen form for system for å stanse andre transaksjoner knyttet til pengespill i tillegg til korttransaksjoner merket med MCC 7995. Ut fra de tilbakemeldingene vi har fått fra banker og andre foretak som yter betalingstjenester i Norge, så ønsker bankene å gjøre mer for å stanse slike betalingstransaksjoner.

Arbeidet med betalingsformidlingsforbudet har gitt oss kunnskap, men vi har per i dag ikke fullstendig oversikt over eller kunnskap om hvordan og i hvilken grad de ulike banker og finansinstitusjoner følger opp forbudet. En av grunnene til det er at vi ikke har hjemmel til å kreve opplysninger fra bankene. Noen banker og finansinstitusjoner har uoppfordret delt opplysninger om selskap som formidler pengespill og deres kontonumre. Vi opplever at bankene og andre aktører i finansbransjen ønsker at det blir tydeligere hva myndighetene forventer av aktivitet fra deres side for å følge opp forbudet.

Lotteritilsynet ser at det kan være vanskelig for bankene å skille mellom betalingstransaksjoner i forbindelse med pengespill uten tillatelse i Norge og eventuell lovlig virksomhet de samme betalingsformidlerne kan ha. Banker og finansinstitusjoner har mye informasjon som de kan bruke til å avdekke ulovlige pengespilltransaksjoner. Informasjonen kan fremgå av dialog med betalingsformidler eller spiller. Det kan være registrert informasjon fra kunden i egenerklæringskjemaet fra da kundeforholdet ble opprettet. For øvrig kan kommentarfeltet på transaksjonen og andre opplysninger knyttet til transaksjonen gi bankene viktig informasjon om hvorvidt betalingen kommer fra eller skal gå til pengespill.

Vi har vært forsiktige med å gi råd til banker som tar kontakt og spør hva de konkret skal gjøre for å følge opp forbudet når det gjelder system og spørsmål om enkelttransaksjoner. Vi har prioritert å informere banker og finansinstitusjoner ved informasjonsbrevet i 2015 (om 11 selskap som formidler innskudd), vedtak 29. mars 2017 om å avvise pengespilltransaksjoner til og fra syv bestemte kontonummer til fem betalingsformidlere og to pengespillselskap og vedtak av 30. november, 4. desember 2017, 12. januar 2018 og 12. februar 2018 om å avvise pengespilltransaksjoner fra og til 6 bestemte kontonumre til de to betalingsformidlerne Trustly og Entercash. Lotteritilsynet fortsetter å sende vedtak til bankene når vi har

informasjon om nye kontonumre som pengespillselskap eller andre foretak som gjennomfører betalingstransaksjoner på vegne av pengespillselskap bruker knyttet til pengespill som ikke har tillatelse i Norge. Dere finner mer informasjon om Lotteritilsynets arbeid med betalingsformidlingsforbudet på vår nettside www.lottstift.no.

Betalingsformidlerne Worldpay, Earthport og Inpay har gått ut av det norske markedet etter vårt vedtak 29. mars 2017. Dette har ført til at pengespillselskapene som brukte disse betalingsformidlerne har måttet bytte til en annen formidler. Dette medførte igjen endringer for spillerne, og enkelte pengespillselskap har da sett seg tjent med å informere sine spillere om vårt vedtak gjennom e-post, SMS eller melding på nettsiden sin. Vi har også hatt kontakt med en del spillere som har fått opp øynene for at det faktisk ikke er alle pengespillselskap som har lov å tilby, formidle og markedsføre pengespill på nett til nordmenn.

Lotteritilsynet mottar jevnlig henvendelser fra personer som har spilleproblem og har tatt opp forbrukslån i norske banker og spilt bort store pengebeløp på utenlandske pengespillselskap på kort tid. Som følge av dette har de fått økonomiske problemer.

Lotteritilsynet mener at våre foreslåtte endringer i forskriften vil medvirke til å få forbudet til å virke mer effektivt slik at vi kan klare å stanse betalingsformidling av pengespill til nordmenn. Vi mener at de foreslåtte endringene vil gjøre det tydeligere hvilke forventninger myndighetene har til banker og andre som yter betalingstjenester i Norge.

3. Nærmere om forslaget

Lotteritilsynet mener det er behov for å gjøre endringer i forskriften for å tydeliggjøre innholdet for aktørene som forskriften retter seg mot. Det er også behov for å gjøre noen endringer i innholdet for at bankene skal kunne følge opp lovbestemmelsene og forskriften i større grad enn i dag.

Videre er det behov for endringer som gjør det lettere for Lotteritilsynet å følge opp med vedtak med pålegg om å avvise transaksjoner til bestemte kontonummer på en mer effektiv måte enn i dag.

Samlet sett mener vi disse endringene vil kunne bidra til at det blir vanskeligere for de utenlandske pengespillselskapene å formidle sine pengespill i Norge.

Forslaget inneholder endringer i § 3 om anvendelsesområde, § 4 om forbudet mot betalingsformidling, ny § 5 om opplysningsplikt for banker og andre foretak som yter betalingstjenester i Norge til Lotteritilsynet, og § 6 om ikrafttredelse.

Formålet med forskriften (§ 1)

Lotteritilsynet foreslår ikke endringer i § 1 om formål.

Definisjon (§2)

Vi foreslår ikke endringer i § 2 om definisjon.

Anvendelsesområde (§3)

Vi foreslår endring i anvendelsesområde for å tydeliggjøre at forskriften gjelder alle foretak som yter betalingstjenester i Norge.

Forbudet mot betalingsformidling (§4)

Forbudet mot betalingsformidling gjelder betaling av både innskudd og gevinst i pengespill som ikke har tillatelse i Norge. Lovbestemmelsene om betalingsformidlingsforbudet i lotteriloven, pengespilloven og totalisatorloven gjelder generelt ved at «betalingsformidling av innsats og gevinst» til henholdsvis lotteri, pengespill og totalisatorspill som ikke har tillatelse i Norge, er forbudt. Det generelle forbudet er i tillegg presisert i forskriften § 4 første ledd.

Slik regelverket er i dag, stanser bankene betalingstransaksjoner merket med MCC 7995 og følger opp Lotteritilsynets vedtak med pålegg om å avvise betalingstransaksjoner. Vi foreslår endring i § 4 for å tydeliggjøre at forbudet gjelder generelt og at Lotteritilsynet forventer at bankene undersøker alle mistenkelige transaksjoner som kan være i strid med forbudet og at de stanser alle transaksjoner til og fra pengespillselskap som ikke har tillatelse i Norge og fra foretak som gjennomfører betalingstransaksjoner på vegne av pengespillselskapene.

Vi foreslår å presisere § 4 til at Lotteritilsynet har hjemmel til å vedta å avvise transaksjoner til og fra foretak som gjennomfører betalingstransaksjoner på vegne av pengespillselskap og ikke bare direkte til og fra pengespillselskap.

Lotteritilsynet foreslår å presisere i § 4 at foretak som yter betalingstjenester i Norge skal stanse alle betalingstransaksjoner i forbindelse med pengespill som ikke har tillatelse i Norge. Dette innebærer at det settes krav i forskriften til at bankene i tillegg til systemet vi forutsetter at de har i dag for å stanse korttransaksjoner med MCC 7995, skal stanse andre betalingstransaksjoner i forbindelse med pengespill som ikke har tillatelse i Norge.

Lotteritilsynet har de siste tre årene brukt mye ressurser på saksbehandling i form av regelverksorientering og vedtak til banker og finansinstitusjoner i Norge. Vi har ikke mottatt noen merknader eller innvendinger fra banker og andre finansinstitusjoner i Norge på våre vedtak. Likevel blir milliardbeløp formidlet årlig til og fra nordmenn for pengespill som ikke har tillatelse i Norge.

De utenlandske betalingsformidlerne har flere ganger endret kontonummer for å kunne gjennomføre betalingsformidling av pengespill etter at vi har varslet og sendt vedtak til banker og finansinstitusjoner i Norge. Vi trenger et effektivt hinder mot at pengespillselskap og betalingsformidlere endrer kontonummer så snart de får vite om våre vedtak på bestemte kontonumre, slik at de ikke kan omgå regelverket og fortsette sin formidling av pengespill til nordmenn på nye kontonumre.

Vi trenger også et effektivt hinder mot misbruk av brukersteds-koder. Brukersteds-koden for pengespill er MCC 7995. Vi kjenner til at betalingsformidlere som formidler innskudd til pengespill som skulle brukt brukersteds-kode MCC 7995, i stedet bruker andre brukersteds-koder f.eks. kode for ringeminutter og datingtjenester for å unngå at betalingstransaksjonene blir stanset av banker og andre som yter betalingstjenester. Det beste er om vi kan hindre at nordmenn gjennomfører innskudd til pengespill som ikke har tillatelse i Norge, i stedet for at de får gjennomført innskudd men bankene avviser utbetaling av gevinst.

Vi foreslår derfor at Lotteritilsynet i tillegg skal kunne fatte enkeltvedtak identifisert med *navn* på pengespillselskap eller andre foretak som gjennomfører betalingstransaksjoner på vegne av pengespillselskapet.

Vedtak identifisert med *navn* vil være et alternativ i de tilfellene der foretaket bruker annen kode enn pengespill for innskudd med korttransaksjoner, selv om de gjennomfører betalingstransaksjoner knyttet til pengespill. I tillegg vil det være et alternativ der Lotteritilsynet tidligere har sendt vedtak om et bestemt kontonummer, men betalingsformidleren endrer kontonummer etter vedtaket.

Med en slik hjemmel vil Lotteritilsynet for eksempel kunne fatte vedtak om å avvise transaksjoner knyttet til pengespill fra betalingsformidlerne Trustly og Entercash i stedet for å fatte nytt vedtak for hver gang de endrer kontonummer brukt til pengespill. Vi mener det vil gjøre arbeidet vårt mer effektivt og at det kan resultere i betydelig mindre omfang av ulovlig pengespill enn i dag.

Opplysningsplikt (§ 5)

For at Lotteritilsynet skal kunne følge opp forbudet effektivt, foreslår vi at bankene og andre foretak som yter betalingstjenester i Norge skal ha opplysningsplikt til Lotteritilsynet.

Tanken bak forslaget er at Lotteritilsynet skal kunne be om opplysninger i forbindelse med vårt pågående tilsynsarbeid. Vi kan på denne måten få opplysninger som vi kan bruke til å informere alle banker og vi får dermed mulighet til å pålegge bankene å avvise pengespilltransaksjoner.

Lotteriloven § 11, pengespilloven § 2 og totalisatorloven § 3 gir hjemmel for forskriften om betalingsformidlingsforbudet. Forskriftshjemmelen er vid, og er formulert ved at Kongen kan gi nærmere bestemmelser om «omfanget og gjennomføringen av betalingsformidlingsforbudet». Vi tolker bestemmelsen slik at det herunder kan fastsettes forskriftsbestemmelse om opplysningsplikt for bankene med det innholdet som vi har foreslått. Vi har utformet forslaget til bestemmelsen med tanke for at den ikke skal stride mot annet regelverk om bankenes taushetsplikt eller regelverk om personvern. Opplysningsplikten skal være et virkemiddel for at Lotteritilsynet skal kunne fatte vedtak med pålegg om å avvise betalingstransaksjoner i tilknytning til pengespill som ikke har tillatelse i Norge og derfor er ulovlig å tilby, markedsføre og formidle i Norge.

Da forskriften var på høring i 2008 ble det foreslått en opplysningsplikt og rapporteringsplikt, som i hovedsak skulle omfatte opplysninger om og rapportering av bankenes stans av korttransaksjoner på MCC 7995 for pengespill. Opplysningsplikten og rapporteringsplikten ble likevel ikke tatt med i forskriften fordi det var en viss usikkerhet om bestemmelsene kunne være i strid med bankenes taushetsplikt.

Vi vil i stedet foreslå å gi Lotteritilsynet hjemmel til å kreve at banker og andre foretak som yter betalingstjenester i Norge på forespørsel skal gi opplysninger til Lotteritilsynet om pengespillselskap og foretak som gjennomfører betalingstransaksjoner på vegne av pengespillselskap som ikke har tillatelse i Norge.

Lotteritilsynets behov for opplysninger vil typisk være for å fange opp nye kontonumre som betalingsformidlerne bruker til å formidle pengespill til nordmenn, for igjen å kunne informere og gi pålegg til alle banker og andre foretak som yter betalingstjenester. I de fleste tilfeller vil det være

tilstrekkelig å be om opplysninger fra noen få store banker. Det vil ikke være nødvendig med regelmessig innhenting av opplysninger fra alle banker for å få tilstrekkelig informasjon. Vi vil ikke spørre etter opplysninger om enkelttransaksjoner og enkeltpersoner.

Med bruk av denne hjemmelen kan Lotteritilsynet kreve opplysninger om betalingsformidlere som Lotteritilsynet har fattet vedtak om på bestemte kontonumre og andre betalingsformidlere som bankene har stanset transaksjoner fra. Da vil vi i mindre grad være avhengige av testspillinformasjon eller tipsinformasjon for å finne nye betalingsformidlere eller avdekke hvilke nye kontonumre betalingsformidlerne har tatt i bruk. Vi kan da fatte nytt vedtak med en gang de endrer kontonummer eller det dukker opp nye betalingsformidlere av pengespill. Vi ser at i de tilfellene vi har fått slik tipsinformasjon fra en bank uoppfordret, er det effektivt for å kunne fatte nytt vedtak for å hindre pengespilltransaksjoner. Denne opplysningsplikten er begrunnet i behovet for effektiv håndhevelse av betalingsformidlingsforbudet og at alle foretakene som yter betalingstjenester i Norge kan få informasjon fra Lotteritilsynet som hjelper dem å oppfylle sine forpliktelser etter forskriften, og gjør det mulig å stanse betalingstransaksjoner knyttet til pengespill som ikke har tillatelse i Norge.

Ikrafttredelse (§6)

Lotteritilsynet foreslår at endringene i forskriften skal tre i kraft fra 1. januar 2019.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Banker og andre foretak som yter betalingstjenester i Norge som omfattes av forskriften skal hindre ulovlig betalingsformidling. Dette vil for noen av de som yter betalingstjenester kunne kreve mer ressurser i en periode dersom de ikke allerede stanser all ulovlig betalingsformidling for pengespill per i dag. Den foreslåtte opplysningsplikten vil i praksis være relativt begrenset, ut fra behovet til Lotteritilsynet for opplysninger som beskrevet i punkt 3. Vi tror ikke forslaget vil medføre betydelige økonomiske og administrative konsekvenser for foretak som yter betalingstjenester i Norge.

Vi vet at det krever ressurser å følge opp vedtak fra Lotteritilsynet etter gjeldende regelverk, spesielt for de bankene som er størst på utlandstransaksjoner. Som vi nevnte i bakgrunnen for forslaget så viser tall fra valutaregisteret at det i 2017 daglig ble gjennomført mer enn 2 000 transaksjoner som er utbetaling av gevinster fra pengespill til nordmenn. Dette innebærer at en høy andel av alle privattransaksjoner fra utlandet er knyttet til pengespill som ikke har tillatelse i Norge. Selv om bankene i stor grad har fulgt opp vedtakene til Lotteritilsynet, og avvist betalingstransaksjoner, har foretakene som eier kontonumrene endret kontonummer så snart de ble gjort kjent med vedtaket. Bankene har i liten grad avvist betalingstransaksjoner på nytt kontonummer før Lotteritilsynet har sendt nytt vedtak på nytt kontonummer. Enkelte banker har gitt oss opplysninger om ressursbruk knyttet til oppfølging av vedtakene våre, som viser at dette har blitt mindre enn bankene hadde estimert med.

Med de foreslåtte endringene vil Lotteritilsynet kunne følge opp med nye vedtak identifisert med navn på foretak der vi har fattet vedtak tidligere og på navn på foretak som gjennomfører innskudd knyttet til pengespill, noe som vil medføre at bankene må undersøke og avvise flere transaksjoner og som derfor krever mer ressurser. Som tidligere nevnt er Lotteritilsynets estimat for 2017 at det daglig gjennomføres mellom 30 000 - 40 000 transaksjoner av innskudd til utenlandske pengespillselskaper fra nordmenn.

Vi har ikke tilstrekkelig informasjon om de enkelte bankenes oppfølging av forbudet, til å si mer detaljert om hvilke økonomiske og administrative konsekvenser forslaget vil ha for banker og andre som yter betalingstjenester i Norge. I hovedsak vil dette være konsekvenser av å hindre ulovlig betalingsformidling for de foretakene som i dag ikke gjør mer når det gjelder betalingsformidlingsforbudet enn å stanse betalingstransaksjoner ved innskudd merket med kode MCC 7995 samt å følge opp vedtak fra Lotteritilsynet om å avvise transaksjoner fra bestemte kontonumre. Vi har ikke informasjon om hvilke kostnader de foretakene som er aktive i å hindre ulovlig betalingsformidling utover stans av transaksjoner med kode 7995 og oppfølging av Lotteritilsynets arbeid har hatt i tilknytning til dette arbeidet. Konsekvensene kan trolig bli ulike ut fra individuelle forskjeller fra bank til bank, størrelse på bankene, om det er flere banker som samarbeider og hvilke leverandører de bruker.

Vi kan ikke se at forslaget vil innebære særlige økonomiske og administrative konsekvenser for Lotteritilsynet.

Med hilsen

Frank Hoff Hana
konstituert avdelingsdirektør

Silje Sægrov Amble
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og blir sendt uten signatur.

Vedlegg:

1. Adresseliste høringsinstanser
2. Gjeldende forskrift om forbud mot betalingsformidling for pengespill som ikke har norsk tillatelse

Forslag til ny forskriftstekst:

Forskrift om forbud mot betalingsformidling for pengespill som ikke har norsk tillatelse

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å sikre et regulert og kontrollert tilbud av pengespill gjennom å begrense tilgangen til pengespill som ikke har norsk tillatelse.

§ 2. Definisjon

Med pengespill i denne forskrift menes virksomhet som omfattes av pengespilloven, lotteriloven og totalisatorloven.

§ 3. Anvendelsesområde

Forskriften gjelder foretak som yter betalingstjenester i Norge.

§ 4. Forbud mot betalingsformidling

Det er forbudt å yte betalingstjenester knyttet til pengespill som ikke har tillatelse i Norge.

Forbudet gjelder både betalingstransaksjoner til og fra pengespillselskap som ikke har tillatelse i Norge og betalingstransaksjoner til og fra andre foretak som formidler betalingstransaksjoner på vegne av pengespillselskap som ikke har tillatelse i Norge.

Foretak som yter betalingstjenester i Norge skal stanse betalingstransaksjoner som er knyttet til pengespill som ikke har tillatelse i Norge, herunder betalingstransaksjoner med betalingskort med brukerstedskode for pengespill.

Lotteritilsynet kan ved enkeltvedtak gi pålegg til foretak som yter betalingstjenester knyttet til pengespill som ikke har tillatelse i Norge, om å avvise betalingstransaksjoner identifisert med:

- 1. Kontonumre til pengespillselskap som gjennomfører betalingstransaksjoner eller andre foretak som gjennomfører betalingstransaksjoner på vegne av pengespillselskapet.*
- 2. Navn på pengespillselskap som gjennomfører betalingstransaksjoner eller andre foretak som gjennomfører betalingstransaksjoner på vegne av pengespillselskapet.*

Lotteritilsynet kan ved enkeltvedtak gi pålegg etter fjerde ledd nr. 2 når:

- a) Lotteritilsynet har fattet vedtak om å avvise betalingstransaksjoner identifisert med kontonummer, og det samme foretaket som eier kontonummeret sender betalingstransaksjoner knyttet til pengespill fra andre kontonummer enn beskrevet i vedtaket, eller*
- b) Foretaket bruker annen kode enn pengespill for korttransaksjoner, men gjennomfører likevel betalingstransaksjoner knyttet til pengespill.*

§ 5. Opplysningsplikt etter forespørsel fra Lotteritilsynet

Med hjemmel i denne forskriften skal foretak som yter betalingstjenester i Norge opplyse Lotteritilsynet dersom foretak som gjennomfører betalingstjenester på vegne av pengespillselskap som Lotteritilsynet har fattet vedtak om etter § 4 fjerde ledd, sender betalingstransaksjoner knyttet til pengespill fra andre kontonummer enn beskrevet i vedtaket. Foretak som yter betalingstjenester i Norge skal også opplyse

Lotteritilsynet dersom de har stanset betalingstransaksjoner til og fra andre foretak som gjennomfører betalingstransaksjoner på vegne av pengespillselskap.

§ 6. Ikraftredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2019.

Liste over høringsinstanser

Barne- og likestillingsdepartementet
Finansdepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet
Samferdselsdepartementet
Utenriksdepartementet
Kulturdepartementet
Actis
Akan
Bank Norwegian
Barneombudet
Blå Kors Senter
Bransjeforeningen for samfunnsnyttig lotterivirksomhet
Buypass AS
Caritas Norge
Danske Bank
Datatilsynet
DnB NOR
Eika Gruppen
Entercard Norge AS
Evry
Finans Norge
Finansklagenemnda, Bank
Finansforbundet
Finansieringsselskapenes Forening
Finanstilsynet
Forbrukertilsynet
Handelsbanken
Helsedirektoratet
Klagenemndssekretariatet, Lotterinemda
Nets
Norges Bank
Norges Bingo- og lotteriforbund
Norges Røde Kors
Norsk Forening for pengespillproblematikk
Norsk Rikstoto
Norsk Tipping

Politidirektoratet
Regnskogfondet
Right to Play
Sbanken
SEB kort Bank AB
Spilleavhengighet Norge
SOS-Barnebyer Norge Stiftelsen
Sparebank 1 Gruppen AS
Sparebanken Hedmark
Sparebanken Møre
Sparebanken Vest
Sparebankforeningen i Norge
Stiftelsen WWF Verdens Naturfond
Teknologirådet
Unicef-Komiteen i Norge
Utviklingsfondet
VISA Norge
Øst-norsk kompetansesenter